

СПЕЦИФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ІВЕНТ-ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПОТОЧНИХ ПРОБЛЕМ ТА ТЕНДЕНЦІЙ

Фарзалиєв Ельнур,

*аспірант Кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: FarzaliyEEo@krok.edu.ua,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2623-6831>*

Реалізація івентів в сучасному бізнес-середовищі пов'язана із задіянням значної кількості економічних суб'єктів різних рівнів та інструментів маркетингу та проектного управління, координація яких сприяє досягненню максимальної віддачі не лише в економічному, але й в іміджевому, соціальному, культурному сенсі. При цьому встановлення критеріїв ефективності подібних івентів, як і визначення передумов їх ефективної реалізації на основі аналізу існуючих проблем та способів їх вирішення є важливою науковою проблемою.

Поняття «івент» включає в себе подію, захід, церемонію, шоу та тлумачиться дослідниками як запланована соціально-суспільна подія (захід), що відбувається у певний час, реалізується із певною метою, має певний резонанс для суспільства. Специфіка івентів як явища, події, яка організується з певною метою в певному місці полягає в тому, що вони повинні позитивно сприйматися учасниками. З огляду на це, для івентів є характерною активна участь, включеність, активність людей та позитивне сприйняття, емоційність, символіка, задоволеність.

Активізація діяльності, пов'язаної з плануванням, організацією та проведенням спеціальних заходів в останні десятиліття призвела до формування потужної та життєздатної івент-індустрії, яка являє собою сукупність компаній і проектів, що професійно діють на ринку організації івентів. На розвиток даної індустрії на як на глобальному рівні так і на рівні окремої країни, зокрема – України, значно вплинула швидка глобалізація ринків та комунікацій. Ключовими компонентами, які відіграють життєво важливу роль у діяльності івент-індустрії України, є [1; 2; 3]:

1. івент – запланована соціально-суспільна подія (захід), що відбувається у певний час, реалізується із певною метою та має певний резонанс для суспільства;
2. підприємства, що займаються організацією івентів;
3. компанії з управління івентами;
4. постачальники івент-індустрії;
5. місця проведення заходів;
6. галузеві асоціації
7. та зовнішні регулюючі органи.

Ефективне функціонування та розвиток підприємств івент-індустрії України має спиратись на потенційних перевагах сфери діяльності, які базуються

на тому, що івент-індустрія відрізняється практично невичерпністю ресурсної бази в результаті:

- постійного оновлення програм заходів;
- запрошення різних учасників (хедлайнерів, експертів тощо);
- додавання нових елементів (розважальних, навчальних, рекреаційних тощо);
- зміни місця та форми проведення (онлайн, офлайн, в іншому місці, де є більш сприятливе середовище тощо);
- потенціалу суттєвого скорочення витрат організаторів заходів на контакт з аудиторією шляхом залучення спонсорів та партнерів.

Слід відзначити, що розвиток івент-індустрії в Україні не можна характеризувати як динамічний та випереджаючий, значною мірою цей розвиток носить характер наздоганяючого, у контексті тенденцій розвитку даного бізнесу в розвинутих країнах світу та у глобальному контексті в цілому.

Так, використання потенційних переваг даної сфери діяльності ще не характеризується певним ефектом, який можна було б відзначити як позитивний. Дається в знаки те, що в країні івент-індустрія по-суті в самостійну сферу виділилась лише на межі ХХІ століття, не маючи суттєвого позитивного досвіду організацій в якості галузі діяльності в радянський період та в перше десятиліття незалежності країни [1; 4]. Лише після 2000-го року фірми почали пропонувати послуги з організації подієвих заходів та було створено потужні компанії – івент-агенції, що були здатні надавати послуги з організації та проведення івентів за рівнем, близьким до світового [5].

Активність підприємств вітчизняної івент-індустрії також можна характеризувати як досить нерівномірну, з виокремленням окремих періодів підготовки до проведення заходів «Євробачення» та «Євро-2012» [6]. Втім, варто зазначити, що в Україні є чимало відомих та популярних подій, розвиток яких може стати основою до поживавлення активності івент-індустрії в цілому (передусім – фестивалі, мистецькі та культурні заходи, бізнес-івенти).

Водночас, характеризуючи поточні тенденції розвитку вітчизняної івент-індустрії доцільно особливо відзначити негативний вплив на цю сферу пандемії коронавірусного захворювання COVID-19 та пов'язаних з нею формалізованих (карантинні обмежувальні заходи) та неформальних (побоювання значної кількості учасників івентів за власне здоров'я, що змушує їх відмовлятися від участі в івентах) чинників. Так, організація івентів, що за своєю суттю базується на соціальній взаємодії та спілкуванні між людьми, зазнала суттєвих збитків та була змушена у максимально можливий спосіб адаптуватись до поточної ситуації. В цілому ж дана тенденція є характерною для івент-індустрії як в Україні так і в усьому світі: значно знизилась доходи івент-агенцій та організаторів івентів; скасовано більшість некритично важливих для розвитку бізнесу івентів (корпоративи, воркшопи, планові навчальні офлайн-програми); бюджети івент-агенцій частково скорочено, частково – спрямовано на інші статті, наприклад, на розробку контенту (візуального, відео); на розробку / купівлю *online*-програм тощо.

Відповіддю індустрії на поточну ситуацію може стати максимальне переведення івентів в *online* та адаптація діяльності до умов, обумовлених існуючими обмеженнями (за кількістю учасників та/або площею місць проведення) щодо івентів, для яких онлайн-формат є неможливим.

Використання потенціалу розвитку, закладеного в специфіці діяльності івент-індустрії, поряд з підтриманням позитивних тенденцій розвитку івент-індустрії в Україні та активізацією зусиль з мінімізації (або усунення) негативного ефекту існуючих проблем розвитку, здатне забезпечити в найближчій перспективі залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій у розвиток галузі; збільшення об'єму ринку, за допомогою розширення спектра послуг що пропонуються учасниками івент-індустрії та впливу на ринок споживання, спрямованому на формування попиту на івент-послуги; структурування ринку та відтік з ринку учасників, що пропонують послуги низької якості (внаслідок збільшення вимог клієнтів до якості послуг), появу лідерів ринку та їх розвиток на тлі виходу з кризи; формування стандартів якості в івент-індустрії, збільшення обґрунтованості стратегічних рішень в цій сфері внаслідок покращення науково-методичної підтримки економічної, організаційної та управлінської діяльності.

Список використаних джерел:

1. Хитрова О. А., Харитонов Ю. Ю. Стан і тенденції розвитку Івент-менеджменту в Україні. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. № 12. с. 27-31.
2. Назаров О. І. Занимательная ивентология, или ивент-рынок Украины в цифрах и мнениях. Менеджмент. 2009. № 2. с.13-14.
3. Антоненко І. Я. Особливості розвитку та застосування івент-менеджменту в Україні. Сучасний менеджмент і економічний розвиток : реферативний збірник матеріалів постійно діючої міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. 2012. № 1. с. 5.
4. Карпюк О. А., Сингаєвська А. О. Event-менеджмент в туристичній галузі: світовий досвід та перспективи для України. Актуальні проблеми, сучасний стан та перспективи розвитку індустрії туризму в Україні та Польщі: матеріали дев'ятої міжнародної науково-практичної конференції. 2016. с. 39-42.
5. Вишневська Г.Г. Івент-туризм у контексті розвитку світового туризму. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. 2011. №17. Т.2.
6. Темник І. О. Масштабні міжнародні спортивні заходи: формування інституційних умов для їх ефективної реалізації в Україні. Сборник научных трудов ДонДУУ. 2011. Т.12. с. 277-287.